

ZOONOTISKE TARMINFEKTIONER 2006

Uge 12, 2007

Zoonoser er sygdomme, der overføres fra dyr til mennesker. Zoonotiske tarminfektioner opstår efter indtagelse af forurenede fødevarer eller vand eller efter kontakt til inficerede dyr eller mennesker.

Generel udvikling

Bakterielle tarm-patogener overvåges via laboratiemeldesystemet. Udviklingen siden 1980 fremgår af figur 1.

Der blev i 2006 registreret 3242 tilfælde (60 pr. 10⁵) af Campylobacter jejuni/coli-infektioner. Dette var 12% færre end året før.

I 2006 blev der registreret 7% færre salmonella-tilfælde end året før, i alt 1658 tilfælde (31 pr. 10⁵). I forhold til 2005 var der et fald på 12% for S. Enteritidis (562 tilfælde), et fald på 27% for S. Typhimurium (411 tilfælde), men en stigning på 20% for gruppen af alle øvrige serotyper (687 tilfælde). Disse serotyper tegnede sig derved i 2006 for flere infektioner end hver af de to traditionelt dominerende typer, S. Enteritidis, der hovedsagligt overføres via æg, og S. Typhimurium, der primært overføres fra svine- og fjerkrækød. De hyppigste serotyper fremgår af tabel 1. Gruppen af øvrige serotyper udgjordes af 108 forskellige serotyper. En række forskellige fødevarer er blandt kilderne til disse infektioner og mange patienter formodes smittet under ophold i udlandet.

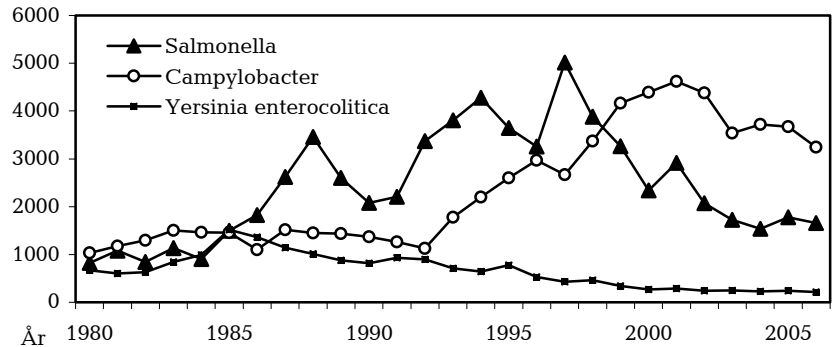
Tabel 1. Antal salmonella-tilfælde (episoder) fordelt på serotype, 2006

Serotype	Antal	(%)
S. Enteritidis	562	(34)
S. Typhimurium	411	(25)
S. Braenderup	57	(3)
S. Newport	57	(3)
S. Stanley	49	(3)
S. O:4,5,12; H:i-	33	(2)
S. Virchow	33	(2)
S. Infantis	32	(2)
S. Java	30	(2)
S. Dublin	27	(2)
Andre serotyper	369	(22)
I alt	1660	(100)

Der blev registreret 215 tilfælde (4,0 pr. 10⁵) af Yersinia enterocolitica, et fald på 11% i forhold til 2005. Disse infektioner antages overvejende at stamme fra svinekød.

Der blev registreret 146 tilfælde (2,7

Figur 1. Antal registrerede infektioner forårsaget af Salmonella, Campylobacter og Yersinia enterocolitica, 1980-2006

Tabel 2. Aldersspecifik incidens pr. 10⁵ af zoonotiske tarminfektioner, 2006

Alder (år)	Campylobacter	S. Enteritidis	S. Typhimurium	Øvrige salmonella	Yersinia enterocolitica	VTEC
< 1	64	17	16	61	14	14
1-4	91	23	23	25	25	18
5-14	38	11	7	7	5	3
15-24	108	12	10	21	3	5
25-44	76	7	5	13	2	2
45-64	44	11	7	9	2	1
65+	30	8	8	9	3	1
Samlet	60	10	8	13	4	3

pr. 10⁵) af verocytotoksin-producerende E. coli (VTEC), 6% færre end i 2005. Som i tidligere år var der en skæv amtslig fordeling af tilfældene, hvilket formodes at reflektere forskelle i den diagnostiske praksis. I 2006 var 19 (14%) af VTEC-tilfældene forårsaget af serogruppe O157. Der blev ikke anmeldt tilfælde af hæmolytisk uræmisk syndrom (HUS) i 2006, men tre patienter med HUS blev undersøgt for antistoffer mod almindelige VTEC-typer og én fandtes positiv.

Den aldersspecifikke incidens, tabel 2, følger mønsteret fra de foregående år, EPI-NYT 9/06. Der blev i 2006 ikke registreret generelle udbrud med VTEC eller Yersinia enterocolitica, mens der sås adskillige salmonella-udbrud, især forårsaget af S. Typhimurium, samt et enkelt større udbrud med campylobacter. Yderligere oplysninger om antallet af bakterielle tarminfektioner præsenteres på www.mave-tarm.dk.

Kommentar

Den danske fødevarer sikkerhed er blevet markant bedre i de senere år, hvor antallet af salmonella- og til dels også campylobacter-infektioner er faldet støt. De danske programmer for

kontrol af salmonella er meget omfattende og har siden 1997 udmøntet sig i en faldende sygelighed. Endvidere har antallet af campylobacter-infektioner været langsomt faldende siden 2001. Campylobacter er dog fortsat den hyppigste bakterielle zoonose i Danmark med omtrent dobbelt så mange tilfælde som for salmonella. Den væsentligste smitekilde i Danmark er fersk fjerkrækød, der indeholder campylobacter, er mere end halveret i løbet af de senere år. Det er dog stadig vigtigt at undgå krydsforurening af madvarer, når rått fjerkrækød håndteres, samt at det gennemsteges.

Antallet af registrerede infektioner med VTEC har ligget på omtrent samme niveau i de seneste tre år. Der er særlig opmærksomhed på VTEC-infektioner på grund af risikoen for HUS. I modsætning til de øvrige zoonotiske bakterielle infektioner er både VTEC-infektion og HUS anmeldelsespligtige på blanket 1515. (S. Ethelberg, K. E. P. Olsen, F. Scheutz, Afdeling for Bakteriologi, Mykologi og Parasitologi, K. Mølbak, Epidemiologisk afdeling)

21. marts 2007

Individuelt anmeldelsespligtige sygdomme

Antal anmeldelser modtaget i Epidemiologisk afdeling, Statens Serum Institut. Tallene for 2007 er foreløbige.

Tabel 1	Uge 11 2007	Kum. 2007 ¹⁾	Kum. 2006 ¹⁾
AIDS	1	9	10
Creutzfeldt-Jakob	0	4	4
Fåresyge	0	3	8
Gonore	4	82	100
Hepatitis A	0	9	3
heraf smittet i udlandet	0	3	0
Hepatitis B (akut)	1	6	5
Hepatitis B (kronisk)	7	55	131
Hepatitis C (akut)	0	2	1
Hepatitis C (kronisk)	6	71	198
HIV	8	63	47
Kighoste (børn < 2 år)	2	20	17
Legionella pneumoni	2	25	15
heraf smittet i udlandet	0	1	2
Leptospirose	0	4	3
Levnedsmiddelbåren sygdom	4	118	86
heraf smittet i udlandet	2	18	21
Meningitis, purulent			
Haemophilus influenzae	0	0	1
Listeria monocytogenes	0	2	3
Streptococcus pneumoniae	0	13	20
Anden ætiologi	0	1	1
Ukendt ætiologi	0	0	6
Under registrering	6	25	-
Meningokoksygdom	0	5	26
heraf gruppe B	0	0	15
heraf gruppe C	0	4	4
heraf uspec.+ andre	0	1	7
Mæslinger	0	0	8
Neuroborreliose	1	21	11
Ornitose	0	1	4
Shigellose	0	11	18
heraf smittet i udlandet	0	5	16
Syfilis	1	23	17
Tetanus	0	0	0
Tuberkulose	7	80	71
Tyfus/paratyfus	0	1	8
heraf smittet i udlandet	0	1	8
VTEC/HUS	10	39	24
heraf smittet i udlandet	5	11	8

Udvalgte laboratoriepåviste infektioner

Antal prøver, isolater og/eller anmeldelser modtaget i laboratorier, Statens Serum Institut.

Tabel 2	Uge 11 2007	Kum. 2007 ²⁾	Kum. 2006 ²⁾
Bordetella pertussis (alle aldre)	3	35	62
Gonokokker	5	73	90
heraf kvinder	0	10	20
heraf mænd	5	63	70
Listeria monocytogenes	0	13	6
Mycoplasma pneumoniae			
Luftvejsprøver 3) PCR	17	200	184
Serumprøver 4) MPT	15	198	137
Streptokokker 5)			
Gruppe A streptokokker	1	32	36
Gruppe B streptokokker	2	20	24
Gruppe C streptokokker	2	4	6
Gruppe G streptokokker	3	27	28
S. pneumoniae	24	310	312
Tabel 3	Uge 9 2007	Kum. 2007 ²⁾	Kum. 2006 ²⁾
Tarmpatogene bakterier 6)			
Campylobacter	36	402	304
S. Enteritidis	7	39	52
S. Typhimurium	7	46	53
Andre zoon. salmonella	12	101	88
Yersinia enterocolitica	2	46	29
Verocytotoksin-producerende E. coli	11	42	13
Enteropatoogene E. coli	4	36	42
Enterotoksogene E. coli	5	27	36

Tabel 1, forklaring

Der er i 2007 ikke rapporteret om tilfælde af anthrax, botulisme, difteri, hæmorrhagisk feber, kolera, lepra, pest, plettyfus, polio, rabies, eller røde hunde.

1) Kumulativt antal modtaget i 2007 og i samme periode 2006

Tabel 2, forklaring

2) Kumulativt antal i 2007 og i samme periode 2006

3) Luftvejsprøver med positiv PCR

4) Serumprøver med positiv komplementbindingstest, MPT

5) Isoleret i blod eller spinalvæske

6) Se også www.mave-tarm.dk

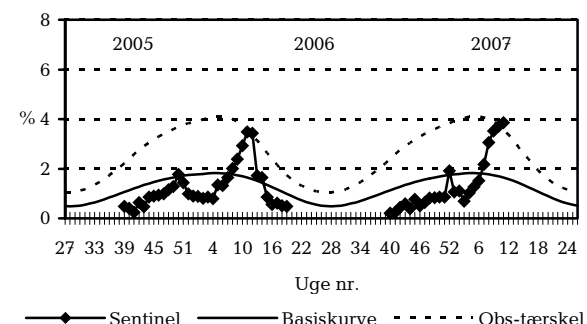
Patienter med laboratoriepåvist klamydia fordelt på køn og amt, 4. kvartal 2006

Amt	2006			2005
	M	K	I alt	I alt
Kbh. + Frb. Kom.	459	670	1.132 *)	1.151
Københavns	230	394	625 *)	640
Frederiksborg	120	215	335	308
Roskilde	64	130	194	235
Vestsjællands	112	220	332	331
Storstrøms	98	173	271	256
Bornholms	27	34	61	38
Fyns	239	401	640	561
Sønderjyllands	95	165	260	257
Ribe	108	143	251	264
Vejle	144	305	449	389
Ringkøbing	95	188	283	274
Århus	333	580	913	868
Viborg	80	167	247	218
Nordjyllands	222	444	666	594
Hele landet	2.426	4.229	6.659 *)	6.384

*) For enkelte personer er kønnet ukendt

Sentinelovervågning af influenzaaktiviteten

Konsultationsprocent pr. uge, 2005/2006/2007

Sentinel: Influenzakonsultationer i procent af det samlede antal konsultationer

Basiskurve: Forventet andel influenzakonsultationer under ikke-epidemi

Obs-tærskel: Mulig, begyndende epidemi

Supplerende information: Influenza-Nyt, www.ssi.dk